

סילבוס לקורס: ניהול כיתה, 60008.1.3

שם המרצה: ניימן הדס

סוג הקורס : שיעור

שנת הלימודים: תשפ"א , הקורס נלמד בסמסטר א

מספר השעות ונקודות זכות: 1 ש"ש, 2 נ.ז.

שנת הלימוד בתכנית: ג

דרישות קדם: אין

מטרות / תוצרי למידה:

- א. הסטודנטית תוציא תחת ידיה חיבור מחקרי שלם בגישה האיכותנית
- ב. הסטודנטית תנסח שאלת מחקר בתחום החינוך המתאימה לגישה האיכותנית
- ג. הסטודנטית תתוודע לביבליוגרפיה נבחרת ועדכנית הרלוונטית להבנת נושא המחקר ותציג את סיכומי המאמרים כרקע תיאורטי
- ד. הסטודנטית תבצע בחירה מושכלת של מרואיינים מתאימים
- ה. הסטודנטית תכתוב תדריך ראיון מובנה-למחצה
- ו. הסטודנטית תבצע שני ראיונות מובנים-למחצה, בהסתמך על העקרונות שנלמדו והודגמו בקורס "שיטות מחקר
- ז. הסטודנטית תבצע ניתוח-תוכן נושאי אינטגרטיבי של שני הראיונות
- ח. הסטודנטית תסכם את ממצאי מחקרה בזיקה לשאלת המחקר ולספרות שסקרה
- ט. הסטודנטית תדע לנסח המלצות יישומיות לשדה החינוך המבוססות על ממצאי מחקרה ועל הספרות שסקרה
- י. הסטודנטית תבצע רפלקציה אישית של התהליך שעברה כחוקרת ותתייחס ל"צידה לדרך" שלקחה מעבודתה כלומדת וכאשת-מקצוע בתחום החינוך

תיאור הקורס:

מחקרים מצביעים על כך שאקלים מיטבי ובטוח מהווה בסיס ליכולת של בית הספר לקדם תהליכי למידה והישגים לימודיים. במסגרת הקורס יילמדו כישורי ניהול וארגון כיתה, הנהגה, הבניית אקלים כיתתי חיובי ורכישת כלים ליצירת למידה חווייתית ומשמעותית, תוך הדגשת תפקיד המורה 'כמבוגר משמעותי'. נלמד איך להציב גבולות מחד, ולהיות קשובה ואמפתית מאידך. נחדד את המודעות והמשמעויות של למידה שמתרחשת בקבוצה חברתית לומדת, שנדונים בה תכנים ושמותרחים בה תהליכים. נתרגל נתינת אמון והעברת אחריות, ונחדד את משמעותה של סמכות חינוכית.

התוכן הניתן מידי שבוע, מטלות וחומרי קריאה:

מס'	נושא, מטלות וחומר קריאה
1	אידאה מול מציאות-מודעות לכישורי הוראה מצויים ונרכשים, מודעות חשיבות פיתוח זהות מקצועית
2	הוראה בצמד- יתרונות ואתגרים
3	המורה כמנהיג- סוגי מנהיגות במקורות היהדות ובעולם החינוך
4	אסרטיביות בהוראה- משמעת בכיתה- דפוסים רצויים ולא רצויים.
5	אקלים כיתה והתנאים לצמיחתו
6	שפת גוף יעילה
7	תקשורת בין מורה לתלמיד

8	יחסי מורה- מנהל- צוות- חדר המורים כגורם מעצים, סינרגיה פדגוגית.
9	השונות בכיתה כגורם מצמיח
10	שיתוף פעולה בין ההורים ובין ביה"ס.
11	יצירת הנעה ללמידה
12	פיתוח חשיבה מסדר גבוה בכיתה.
13	מתן משוב והערכה

חובות הסטודנט השתתפות פעילה בשיעורים תוך הבאת דוגמאות מתוך ההתנסות, חשיבה משותפת והשתתפות פעילה בדיון.
בקורס: מבחן בסיום הקורס.

אופן ההערכה - הרכב הציון

מרכיב	אחוז	ציון מינימלי למרכיב
מבחן	100%	

רשימה ביבליוגרפית:

- אגוזי, נ. (2005). אומנות המשחק. אשכולות חשיבה.
- אורלוויק נ. (1996) – משמעת מתוך אהבה. הוצאת פלדהיים.
- אלוני, נ. (2008). דיאלוגים מעצימים בחינוך ההומניסטי. תל אביב: הוצאת קו אדום הקיבוץ המאוחד. עמ' 47-16.
- אלוני, נ. (2008). "בעיקר אינטלקטואלים ונדיבים: על טיפוחם והכשרתם של אנשי חינוך ראויים לשמם". בתוך: ד. כפיר ות. אריאב (עורכות). משבר ההוראה: לקראת הכשרת מורים מתוקנת. מכון ון ליר בירושלים. הוצאת הקיבוץ המאוחד.
- אלקלעי, נ. (2005). אוגדן לניהול כיתה. הוצאת רכס.
- אנטונובסקי, א. (1998). המודל הסלוטוגני כתיאוריה מכוונת בקידום בריאות. מגמות, כרך ל"ט.
- אפלויג נ. שלו-ויגיסר י. (2010). תפקיד המורה בתחילת המאה ה-21. מכון ון ליר.
- ארהרד, ר. (2001). אקלים חינוכי מיטבי, ערכה לאבחון והתערבות. שירות פסיכולוגי ייעוצי, היחידה למחקר ולפיתוח. ירושלים: משרד החינוך.
- בבנישתי, ר., חורי-כסאברי, מ., רוזינר, א. ואסטור, ר.א. (2005). הקשרים בין אקלים בית ספרי, אלימות והישגים אקדמיים כפי שנמדדו על ידי המי"צ"ב: דו"ח מחקר. האוניברסיטה העברית בירושלים, בית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית.
- בנימין, א. (1990). הראיון המסייע. הוצאת ספריית הפועלים.
- בראשי-אייזן, ד. לוטנר-טמיר, מ. עוז, מ. ושדמי, ח. (2008). דיאלוג מורה תלמיד מתווה לשיחות אישיות בין מורים לתלמידים. הוצאת משרד החינוך.
- יריב, א. (2010). יש לי עיניים בגב - טיפול בבעיות התנהגות בבית הספר. הוצאת רכס.
- יריב א. (1996) – שיחת משמעת. הוצאת רכס.
- יריב א. (1999) – שקט בכיתה בבקשה. הוצאת רכס.
- כץ, ר. (2005). חשיבה תוצאתית. הוצאת משכל.
- לאבוי ר. (2006). קשה כל כך להתיידד אתך, איך לעזור לילד הסובל מליקויי למידה. הוצאת אמציה.
- לאבוי ר. (2007). פריצת דרך במוטיבציה, ששה סודות שיעוררו מוטיבציה אצל ילדיכם. הוצאת אמציה. עמ' 146-60, 165, 173, 247-251.
- מאירוביץ, מ. וג'ייקובס, פ. (1985) משחקי חשיבה. הוצאת אדם
- סרוף, א. קופר, ר. ודהארט, ג. (2004). התפתחות הילד טבעה ומהלכה. האוניברסיטה הפתוחה. מהדורה שלישית. כרך ב'. עמ' 633-682
- עומר, ח. (2002). "תהליכי הסלמה והתנגדות לא אלימה". בתוך: המאבק באלימות ילדים. הוצאת מודן.
- עשור, א. (2003). "בית ספר מצמיח: בית ספר התומך בצרכים נפשיים ומקדם קשב לעצמי ולאחר". בתוך: ר. אבירם (עורך), בית הספר העתידי: מסע מחקר לעתיד החינוך. (עמ' 165-211). הוצאת מסדה.
- פוקס, א. (1985). שינוי כדרך חיים במוסדות החינוך. הוצאת צ'ריקובר.
- פייבר א. ומייזליש א. (2000) – איך לדבר כך שהילדים ילמדו. הוצאת לייף סנטר.
- רוזנוסר, נ. (עורכת), הנחיית קבוצות-מקראה. (1997). המרכז לחינוך קהילתי ע"ש ציפורי.

